

DE ZAKDOEKJESBOOM

Eerste druk april 2025

© Copyright 2025 HANS HAGEN

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaargemaakt, op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hans Hagen

De zakdoekjesboom

Een wandeling

Uitgeverij Van Oorschot
Amsterdam

De bossen, de buitenplaatsen van 's-Graveland, de polders en plassen van Kortenhoef – ze komen regelmatig terug in mijn gedichten en boeken. Ik ben onbeschrijfelijk gelukkig dat ik hier woon en er dagelijks kan wandelen.

Als je staat te trappelen om met het boek in de hand dit gebied te verkennen, ga dan naar bladzijde 26, naar de ingang van landgoed Gooilust. Maar ik begin vierhonderd meter noordelijker, bij mijn geboortehuis op Groenlust, waar ik de eerste zeven jaar van mijn leven heb gewoond.

GROENLUST

Geboren worden op het mooiste plekje van het dorp, dat is niet iedereen gegeven. Mij wel. Aan het eind van een onverhard laantje zag ik het eerste ochtendlicht, in een halfsteens huisje naast een appelboomgaard. Het doodlopende pad werd toen Groenlust genoemd, naar het buitenhuis dat er ooit stond. Het buiten is van de aardbodem verdwenen, en het laantje doet zijn best om net zo onzichtbaar te zijn.

Vanaf het Zuidereinde moet je eerst een gemetseld dammetje over. Dat kan gevaarlijk zijn. Zeker wanneer je als kleuter over de stenen rand probeert te fietsen en in de moddersloot kiepert. Ik heb het overleefd. Mijn driewieler niet. Het dammetje is de

oprit naar de woningen links en rechts ervan. Maar na de bocht in het pad zie je pas het moois dat erachter ligt: vier in stilte verstoppte huizen. Er zijn maar weinig mensen die weten dat ze bestaan. In het achterste huis woonde ik.

Vanuit onze groentetuin, tot aan de bosrand in de verte, keken we uit over weilanden. Het eerste was van boer Van de Koppel. Twee keer per dag kwam hij met rammelende melkbussen aangefietst om de koeien te melken. Ik mocht soms verse melk bij hem gaan halen. Met het deksel in de ene en de melkkoker in de andere hand rende ik naar het houten hek. Het voorhoofd van de boer leunde tegen de buik van een koe. Straal na straal sprietste in de emmer, tot die vol was, dan goot Van de Koppel hem leeg in een zilverkleurige zeef. Daarna schepte hij de warme, romige melk in mijn kan. Al die tijd keek ik vooral naar het achterwerk van de boer. Daar zat een plankje aan vast met een ijzeren poot en aan het eind een opgekrulde veer. Ik was ervan overtuigd dat die krul als een staart zat vastgegroeid aan zijn kont. Totdat Van de Koppel een keer zijn leren riem losgespte en het melkkrukje achteloos in het gras liet vallen.

Als ik voetje voor voetje met de wolkjeskan naar huis schuifelde, zei Van de Koppel altijd lijsig: ‘Doe de groe-woeten aan oew moe-woeder.’ Dat *oew moe-woeder* klonk als *boe-whoe*. Misschien praatte hij zo moeilijk door de pruimtabak in zijn mond. Maar zijn malende kaken leken verdacht veel op die van de koeien die loom in het gras lagen. Kop omhoog en herkauw-kauwen maar.

Lopen met een volle melkkoker is spannend. De kuilen in het laantje werden opgevuld met as uit de kolenkachels. Maar het stuk tussen ons tuinhek en het weiland zat vol hobbels en kuilen. Het deksel klepperde bij elke stap. Er klotste melk uit de kan. Op de dag dat ik hem bij het tuinhekje uit mijn handen liet kletteren, liep ik de melkweg twee keer. Ik dacht dat mijn moeder het niet zou merken, maar waarschijnlijk heeft ze dubbel betaald. Als boeren-
dochter uit de Betuwe wist ze dat het leven niet eenvoudig was voor een boer met een handjevol koeien. En als ze iemand kon helpen... Zolang de muizen niet dood in de broodtrommel liggen, doe je dat gewoon.

kersen

mijn opa was een bonkige boer
aardig ook
in mijn herinnering is hij een kist kersen
glanzende kersen uit de bongerd achter de stal
ik was bijna vijf en at tot mijn handen
zo paars als mijn lippen waren
zo paars als het kleed op de kist
waarin opa doodstil lag
hij haalt zo weer adem dacht ik
die kist is een bed zonder spijltjes
als verrassing stopte ik
een handje pitten in opa's zak
en haakte ik vrolijk wat tweelingkersen
als oorbellen vast

NOORD – ZUID

's-Graveland is een wonderlijk dorp. Het is niet vanzelf ontstaan, op een kruising van wegen of zo, maar bedacht aan de tekentafel. Keurig noord-zuid.